

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: J. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 5. 2016, č.j. „X“, o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 5. 2016, č. j. „X“, a Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 29. 2. 2016, č. j. „X“, **se pro vadu řízení zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě ve znění jejího doplnění ze dne 16. 6. 2016, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 5. 2016, č.j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 2. 2016, č.j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 29. 2. 2016 zamítla žalovaná žalobci žádost o invalidní důchod podle ust. § 38 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2016 není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

V žalobě uvedl, že žalovaná porušila ust. § 38 a § 39 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s vyhláškou č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, a dále porušila ust. § 3, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Konstatování žalované, že není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 30 %, je v rozporu se skutečným stavem věci, neboť fakticky není schopen pracovat pro sníženou pohyblivost. Tato skutečnost vyplývá z předložených lékařských zpráv, které žalovaná nevzala v úvahu a nevypořádala se s nimi, přičemž nebyly zohledněny ani v posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. 3 Ads 48/2009. Žalobce se domnívá, že rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě mimo jiné uvedla, že věc se týká zdravotního stavu, a proto nechť je zdravotní stav žalobce posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, od jejíhož posouzení by se mělo odvíjet rozhodnutí ve věci.

V replice žalobce setrval na svých tvrzeních a mimo jiné rozvedl, že nesouhlasí s posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 15. 9. 2016, neboť nevydrží déle sedět a nemůže vykonávat těžkou fyzickou práci. Svá tvrzení žalobce doložil lékařskou zprávou MUDr. M. ze dne 7. 3. 2016.

Žalobce při jednání soudu konaného dne 15. 5. 2017 odkázal na dosavadní podání a dále uvedl, že invalidní důchod mu nebyl přiznán z důvodu, že si stěžoval na nemocnici, a to do novin, neboť byla zanedbána jeho diagnóza, a když po čtyřech měsících požádal jiného lékaře o jeho názor, již se s jeho zdravotním stavem nedalo nic dělat. Ležel na oddělení, které vedl prim MUDr. J., který byl i členem posudkové komise. Jako důkaz žalobce předložil výtisk novin Blesk č. 209 ze dne 7. 9. 2015 a odkázal na článek na straně 16 „Doktor nepoznal zlomenou páteř“ a článek nemocnice: „Pacienta odškodníme“.

Soud při jednání zrekapituloval správní spis, provedl důkaz protokolem o jednání posudkové komise Ústí nad Labem ze dne 15. 9. 2016 a posudkem ze dne 15. 9. 2016. Dále provedl důkaz článkem „Nemocnice: Pacienta odškodníme“ a článkem „Doktor nepoznal zlomenou páteř“, které byly vydány v novinách Blesk č. 209 ze dne 7. 9. 2015.

V reakci na vypracování druhého posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 15. 8. 2017 (pozn. soudu žalovanou mylně uvedeno ze dne 18. 8. 2017) žalovaná uvedla, že tato posudková komise použila při hodnocení poklesu pracovní schopnosti žalobce nesprávná posudková kritéria. Žalovaná se přiklání k posudkovému zhodnocení a závěru posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 15. 9. 2016, její posudek považuje za konzistentní s předchozími posouzeními. Závěrem žalovaná uvedla, že nebude postupovat podle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).

V duplice žalobce v reakci na vyjádření žalované ke druhému znaleckému posudku uvedl, že dle jeho názoru není žalovaná oprávněná k hodnocení použití posudkových kritérií.

K tomu doplnil, že žalovaná je ve věci invalidních důchodů laikem, neboť v opačném případě by mohla posuzování zdravotního stavu žadatelů provádět sama. Žalobce dále poukázal na zásadu volného hodnocení důkazů a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. 3 Ads 48/2009. Žalobce poukázal na skutečnost, že argumentace žalované je překvapivá, neboť v důchodových řízeních obvykle zastává názor, že lékařské posudky mají povahu závazného podkladu pro vydání rozhodnutí. Žalobce navrhl, aby soud vycházel z druhého posudku posudkové komise, čemuž podle jeho názoru nebrání ani skutečnost, že předchozí lékařské posudky byly konzistentní.

Při jednání soudu, které bylo nařízeno na den 30. 10. 2017, žalobce poukázal na to, že již v nemocnici měl konflikt s MUDr. J. Kdyby pracovat mohl, tak by pracovat šel.

Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu odkázala na své vyjádření ze dne 13. 9. 2017, v němž vyjádřila nesouhlas se závěry druhého posudku posudkové komise, neboť tento nevychází ze správných posudkových kritérií.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování i zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „posudková komise“) ze dne 15. 8. 2017, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 4. 5. 2016 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2016 je správný. Obě lékařky dospěly ke shodnému závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení páteře uvedené v kapitole XIII., odd. E. položce 1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 30 %.

Podle ust. § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle ust. § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod alespoň I. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % (srov. ust. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 5. 5. 2016, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 4. 5. 2016, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s.ř.s. odborný posudek od posudkové komise v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

V řízení před soudem bylo zjištěno, že žalobce byl léčen lékaři Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, a to na oddělení, které vedl prim. MUDr. T. J. Lékař MUDr. T. J. byl členem posudkové komise v Ústí nad Labem, a to jako odborný lékař z oboru neurologie, který žalobce při jednání posudkové komise v Ústí nad Labem dne 15. 9. 2016 vyšetřil.

Vzhledem ke skutečnosti, že osoba MUDr. T. J. je spojena s nemocnicí, která byla mediálně žalobcem obviněna ze zanedbání péče je zde dán důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, a proto je nutné lékaře MUDr. T. J. vyloučit ze všech úkonů předmětného řízení, při jejichž provádění by mohl ovlivnit výsledek řízení.

Soud se proto nemohl spokojit se závěry posudku posudkové komise v Ústí nad Labem, neboť vyvstala pochybnost ohledně možné nepodjatosti vůči žalobci jedním z jejích členů, a proto si vyžádal v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s.ř.s. odborný posudek od posudkové komise v Praze. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 15. 8. 2017. Žalobce byl jednání komise přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise v Praze k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem pak posudková komise v Praze dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 5. 5. 2016 byl 35 %, což odpovídá I. stupni invalidity.

Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení spočívající v postižení pohybového systému, kterému dominuje funkční postižení páteře a z toho vyplývající omezení celkové výkonnosti, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E. položce 1, písm. c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 35 % (rozmezí určené pro toto postižení je 30 % až 40 %). Střední hranici daného rozmezí posudková komise v Praze zvolila vzhledem k funkčnímu postižení pohybového aparátu u manuálně pracujícího, jeho lokalizaci a stupni alternace celkového stavu, v úvahu byla vzata odpověď na léčbu a kvalita života. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ust. § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., nebyla zvýšena.

Závěrem komise uvedla, že žalobce není schopen těžké fyzické práce, práce ve vynucených polohách, v chladu a vlhku. Schopnost vykonávat lehké až středně těžké práce je zachovaná při dodržování režimu vertebropata.

Po zhodnocení výše predestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise v Praze jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, jejíž součástí je lékařská zpráva MUDr. R. M. ze dne 7. 3. 2016. Žalobce byl přítomen při jednání komise.

Lékaři posudkové komise v Praze přitom na rozdíl od posudkových lékařů žalované a posudkové komise v Ústí nad Labem ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobce dospěli k závěru, že dosahuje 35 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobce splnil

podmínku invalidity I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35 % míru poklesu pracovní schopnosti.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem posudkové komise v Praze a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotný žalobce poté, co byli seznámeni s posudkovým závěrem posudkové komise v Praze. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 – 48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008 – 92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu.

Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to rozhodnutí žalované ze dne 29. 2. 2016, č. j. 560 818 2316, přistoupil soud i k jeho zrušení podle § 78 odst. 3 s.ř.s., z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. Podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v rozsahu I. stupně invalidity.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce náhradu nákladů řízení nepožadoval a žalovaná nebyla ve věci úspěšná.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. října 2017

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
I. T.